

est le même que celui de certains éléments. C'est ainsi, par exemple, que les hydracides HF, HCl, HBr, HI ont respectivement mêmes nombres atomiques que les éléments Ne, Ar, Kr, Xe. D'après ce que je vient d'établir, leurs rayons atomiques doivent être les mêmes ainsi que leurs potentiels d'ionisation.

Des expériences récentes montrent qu'il en est rigoureusement ainsi pour le rayons atomiques. Quant aux potentiels d'ionisation, on ne peut rien dire avec certitude. Outre que la précision expérimentale atteinte ici laisse beaucoup à désirer, la dissociation qu'on ne peut éviter que difficilement vient compliquer l'interprétation des nombres obtenus. Néanmoins, tout dernièrement, BARKER (E. F.) et DUFFENDACK (O. S.)¹ ont pu étudier le potentiel d'ionisations de l'acide chlorydrique—qu'ils ont trouvé égal à 14 volts—sans dissosier ce dernier.

Le tableau suivant complètera cette remarque.

Nombre atomique	Éléments	Rayon atomique		Potentiel d'ionisat. (volts)	Composé	Rayon atomique		Potentiel d'ionisat. (volts)
		(rayons X)	(viscosité)			(rayons X)	(viscosité)	
10	Ne	0,65×10 ⁻⁸	1,17×10 ⁻⁸	21,5	HF	0,65×10 ⁻⁸	1,17×10 ⁻⁸	?
18	Ar	1,02×10 ⁻⁸	1,43×10 ⁻⁸	15,2	HCl	1,02×10 ⁻⁸	1,43×10 ⁻⁸	14,0
36	Kr	1,17×10 ⁻⁸	1,59×10 ⁻⁸	13,3	HBr	1,17×10 ⁻⁸	1,58×10 ⁻⁸	13,2
54	Xe	1,35×10 ⁻⁸	1,75×10 ⁻⁸	11,5	HI	1,35×10 ⁻⁸	1,75×10 ⁻⁸	12,7

On voit que les éléments Ar, Kr, Xe qui ont mêmes nombres atomiques que les composés HCl, HBr, HI ont également mêmes rayons atomiques et mêmes potentiels d'ionisation (aux erreurs d'expérience près) que ces derniers.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ.—Αί ἐν Ἐφέσῳ ἀνασκαφαὶ κατὰ τὸ 1926, ὑπὸ *Adolf Deissmann*. Ἀνεκοινώθη ὑπὸ κ. Γ. Σωτηρίου διαβιβασθεῖσα ἐκ Βερολίνου ὑπὸ κ. Ι. Καλιτσουνάκη.

[Τῆ 1 Φεβρουαρίου 1927 ὁ διαπρεπὴς Καθηγητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Βερολίνου ADOLF DEISSMANN ἔκαμε σπουδαιότατην διάλεξιν μετὰ προβολῶν πολλῶν φωτεινῶν εἰκόνων ἐν τῇ Ἀρχαιολογικῇ Ἑταιρείᾳ τοῦ Βερολίνου «περὶ τῶν ἐν Ἐφέσῳ ἀνασκαφῶν κατὰ τὸ 1926». Σπανίως συνεδρία τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας συνεκέντρωσε τόσον πυκνὸν καὶ ἐκλεκτὸν ἀκροατήριον,

¹ Phys. Rev., 26 (1925), 339-345.

ὡς ἀμέσως ἐν ἀρχῇ τῆς εἰσηγήσεώς του παρετήρησεν ὁ Πρόεδρος τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας Καθηγητῆς NOACK, κάμων τὴν εἰσήγησιν τῆς συνεδρίας καὶ δίδων τὸν λόγον εἰς τὸν καθηγητὴν DEISSMANN. Κατ' ἀκριβῆ περιληπτικὴν ἀνακοίνωσιν τῆς διαλέξεως, γραφεῖσιν ὑπὸ τοῦ ἰδίου διὰ τὴν Ἀκαδημίαν Ἀθηνῶν, ὁ καθηγητῆς DEISSMANN εἶπε τὰ ἑξῆς:]

«Μετὰ μακρὰν διακοπὴν προελθοῦσαν ἐκ τῆς ἐκρήξεως τοῦ παγκοσμίου πολέμου καὶ τῶν ἐπακολουθημάτων του ἐπανάρχισαν πάλιν τὸ φθινόπωρον τοῦ 1926 αἱ ἐν Ἐφέσῳ ἀνασκαφαί. Ἡ ἐπιχειρήσις οὐ μόνον ὡς πρὸς τὴν οἰκονομικὴν ἐξασφάλισίν της ἀλλὰ καὶ ὡς πρὸς τὴν διεξαγωγὴν της ἀποτελεῖ εὐφρόσυνον παράδειγμα διεθνoῦς ἐπιστημονικῆς συνεργασίας. Τυπικῶς τὸ Τουρκικὸν Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας ἐπεφόρτισε τὸ Μουσεῖον τῆς Σμύρνης διὰ τὴν ἐπανάληψιν τῶν ἐργασιῶν, καὶ ὁ Τοῦρκος ἀντιπρόσωπος AZIZ βένης ἐξετέλεσε καλῶς τὴν ἀνατεθεῖσάν εἰς αὐτὸν ἐντολήν. Εἰς τὸ Αὐστριακὸν Ἀρχαιολογικὸν Ἰνστιτούτον, τοῦ ὁποίου ἡ σπουδαιοτάτη προπολεμικὴ περὶ τῶν ἐν Ἐφέσῳ μνημείων ἀρχαιολογικὴ ἐργασία εὕρισκεται κατατεθειμένη εἰς τοὺς τρεῖς μεγάλους «Ἐρευναι ἐν Ἐφέσῳ» καὶ εἰς πολλὰς ἄλλας διατριβὰς εἰς διάφορα περιοδικὰ δημοσιευθείσας, ἐδόθη βεβαίως ἡ προσήκουσα θέσις καὶ τάξις εἰς τὴν ἐκ νέου ἀναλαμβανομένην ἐπιχείρησιν. Ἐκ Βιέννης ἐστάλησαν ὡς ἀντιπρόσωποι ὁ ἄριστος γνώστης τῆς χώρας καὶ ἱστορίας τῆς Ἐφέσου Καθηγητῆς JOSEPH KEIL, ὡς συνεργάτης αὐτοῦ ὁ ἀρχιτέκτων καὶ Καθηγητῆς MAX THEUBER, πρὸς τούτοις δὲ ὁ νεαρὸς Βιενναῖος ἀρχαιολόγος FRANZ MILTNER. Ὡς Πρόεδρος δὲ τῆς σχηματισθείσης Ἑταιρείας «Ἀνασκαφὴ τῆς Ἐφέσου», ἡ ὁποία συνέλεξε ἱκανὰ χρηματικὰ μέσα ἐκ Γερμανίας, Αὐστρίας καὶ ἄλλων χριστιανικῶν χωρῶν, καὶ ὡς συνεργάτης διὰ τὴν ἀρχαίαν χριστιανικὴν ἔρευναν εἶχα τὴν εὐτυχίαν νὰ λάβω ἐγὼ μέρος εἰς τὴν ἐπιχείρησιν ταύτην.

Αἱ ἀνασκαφαί διήρκεσαν ἀπὸ τῶν ἀρχῶν Σεπτεμβρίου μέχρι τέλους Νοεμβρίου 1926, ὑπὸ τὰς καλυτέρας κλιματολογικὰς καὶ ἐργατικὰς συνθήκας. Περὶ τὰ τέλη τῆς ἐργασίας ἀπησχολοῦμεν περὶ τοὺς 100 ἐργάτας, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον πρόσφυγας ἐκ Κρήτης, Μακεδονίας καὶ ἄλλων χωρῶν. Ἡ αὐστριακὴ οἰκία εἰς τὸ Σελτσούκ (οὕτως ὀνομάζεται τὴν τῶν ἡμερῶν χωρίον Ἀγιασολούκ), ἡ ὁποία, διαρκοῦντος τοῦ πολέμου, ἐχρησίμωσε πρὸς ἄλλους σκοποὺς, ἐξεχωρήθη ἐγκαίρως, χάρις εἰς τὴν ἐπέμβασιν τῆς Τουρκικῆς Κυβερνήσεως, εἰς ἡμᾶς, οὕτως ὥστε ἠδυνήθημεν νὰ ἔχωμεν ἀνεωτέραν πῶς κατοικίαν καὶ προσωρινὸν διαφυλακτῆριον χώρον τῶν ἀνακαλυπτομένων εὐρημάτων.

Αἱ ἀνασκαφαί ἔσχον ἀποτελέσματα, τὰ ὁποία ὑπερέβησαν κατὰ πολὺ τὰς προσδοκίας μας. Περὶ τούτων ὄλων θὰ παράσχη εἰς ἡμᾶς λεπτομερεῖς εἰδήσεις ἢ ἐντὸς ὀλίγου ἀναμενομένη ἐκθεσις τοῦ JOSEPH KEIL. Εὐθὺς ἐν ἀρχῇ ἠδυνήθημεν νὰ

λύσωμεν παλαιὸν ἐπίμαχον ζήτημα βασικῆς σπουδαιότητος, τὸ ζήτημα δηλ. τῆς θέσεως τῆς παλαιότερας Ἐφέσου. Αἱ γινῶμαι περὶ τῆς τοποθεσίας τῆς παλαιότητας Ἰωνικῆς ἀποικίας ἦσαν ἄλλοτε καθ' ὅμοιον τρόπον διηρημέναι, καθ' ὃν καὶ περὶ τοῦ ζητήματος τῆς θέσεως τοῦ περιφήμου ναοῦ τῆς Ἀρτέμιδος. Ὅπως τὸ τελευταῖον τοῦτο ζήτημα ἐλύθη διὰ τῆς μεγαλοφυοῦς ἐργασίας τοῦ Ἄγγλου WOOD, ὁ ὁποῖος ἀνεκάλυψε τὸ Ἀρτεμίσιον εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ λόφου Ἀγιασουλούκ, οὕτω καὶ νῦν ὁ JOSEPH KEIL διὰ συστηματικῶν ἀνασκαφῶν ἀνεκάλυψε τὴν παλαιότητα Ἑλληνικὴν Ἐφεσον (τὴν ὁποίαν καὶ ὁ BENNDORF ἀκόμη ἐζήτει ἐπὶ τοῦ λόφου Ἀγιασουλούκ) ἐπὶ τοῦ λόφου βορείως καὶ βορειοδυτικῶς τοῦ Σταδίου, καὶ καθώρισεν αὐτὴν δι' ἀνευρέσεως πολλῶν πηλίνων τεμαχίων ἐξ ἀρχαίων ἀγγείων.

Ἡ παλαιότατη θρησκευτικὴ ἱστορία τῆς πόλεως διεσαφηνίσθη κατὰ τρόπον ἐκπληκτικὸν διὰ τῆς ἀνακαλύψεως ἱεροῦ χώρου τοῦ Διὸς καὶ τῆς «ὀρείας» (Κυβέλης). Ἐπὶ τοῦ Παναγίρ Δάγ (τοῦ ἀρχαίου Πίωνος) καὶ δὴ εἰς τὰς βορείους κλιτύς τοῦ ὑπὸ ἔποψιν τοπεῖου θαυμασίου τούτου ἄλλοτε ἀκρωτηρίου, τοῦ δεσπόζοντος ὀλοκλήρου τῆς πεδιάδος τοῦ Καῦστρου, καὶ αἱ ὁποῖαι παρουσίαζον πλῆθος κενῶν εὐκτηρίων κογχῶν, ἀνεκαλύφθη δι' ἀνασκαφῶν τέμενός τι τῶν μνημονευθεισῶν καὶ ἄλλων θεοτήτων, προφανῶς ἄνευ ναοῦ, μὲ πολλὰς ἐπιγραφὰς προχριστιανικῶν χρόνων, καὶ ἐννέα περίπου εὐκτήρια ἀνάγλυφα διὰ τὴν τριάδα τῶν θεῶν Κυβέλην, Δία καὶ Ἄττιν, ἢ τὴν δυάδα Δία καὶ Ἄττιν. Ὅλα τὰ ἀνάγλυφα περιέχουσι καὶ τὸ τυπικὸν ζεῦγος τῶν λεόντων τῆς Κυβέλης. Ἐπιγραφή ἐπὶ τοῦ βράχου ἀνήκουσα ἴσως εἰς τὸν 5^{ον} π. Χ. αἰῶνα (Ζανὸς πατρώου ἱερὸν) χαρακτηρίζει ὑπερηφάνως (καὶ ἐν τούτῳ ἔγκειται ἴσως ἀντίθεσις τις πρὸς τὸ πρὸς ἀνατολὰς εἰς τὸ βάθος τῆς κοιλάδος κείμενον Ἀρτεμίσιον) τὸν Δία ὡς τὸν πατροπαράδοτον θεόν· καίτοι δὲ ἡ λατρεία τῆς Ἀρτέμιδος εἶχε βεβαίως ἰσχυρὰν ἐσωτερικὴν σχέσιν πρὸς τὴν λατρείαν τῆς Κυβέλης οὐχ ἦττον δεικνύει τὸ ἐπὶ βράχου λελαξευμένον τοῦτο ἱερὸν τῆς «ὀρείας» ἰσχυρὰν πρωτοτυπίαν ἐν σχέσει πρὸς τὴν διὰ τῶν Ἑλλήνων ἐξευγενισθεῖσαν λατρείαν τῆς Ἀρτέμιδος.

Ἰδιαιτέρως πλούσια ὑπῆρξαν τὰ εὐρήματα τῶν μεταγενεστέρων Ἑλληνικῶν καὶ τῶν πρώτων αὐτοκρατορικῶν χρόνων. Αἱ ἀνασκαφαὶ πλησίον τῆς Πύλης τῆς Μαγνησίας ἀνεκάλυψαν πολυτελῶς διακεκοσμημένον Νυμφαῖον. Εἰς τὴν θέσιν ταύτην ἀνευρέθησαν πολλαὶ ἐπιγραφαὶ καὶ ἀγάλματα. Ἀναφέρω τέσσαρας μεγάλους μαρμαρίνους κυβολίθους, οἱ ὁποῖοι ἐπὶ τῆς μιᾶς πλευρᾶς ἔφερον ἀγορανομικὰς ἐπιγραφάς, πάντως δὲ παρεσύρθησαν ἐνταῦθα ἐκ τῆς μεγάλης πλατείας τῆς Ἀγορᾶς, ἐπὶ τῆς ἄλλης δὲ πλευρᾶς ἑλληνικὴν ἐπιγραφὴν ἐκτενοῦς διατάγματος τοῦ ἔτους 44 μ. Χ. ἐν ᾧ ἐκτὸς ἄλλων ἐπικρίνεται καὶ ἡ λατρεία τῆς Ἀρτέμιδος. Εἰς ἕνα δὲ τοῖχον εὐρέθη ἐντετειχισμένος μαρμαρίνος στῦλος, χρησιμεύων καὶ ὡς δοκός, ἐξ οὗ κατεσκευάσθη κολοσ-

σιαίος πτερωτός Ἐρμῆς, πιθανώτατα τὸ πρῶτον διατηρηθὲν παράδειγμα ἀπομιμήσεως τοῦ ὑπὸ τοῦ ἐκ Τράλλεων Ταυρίσκου (τοῦ συνεργάτου εἰς τὸν Φαρνέσιον Ταῦρον) κατασκευασθέντος τύπου τοῦ Ἐρμέρωτος. Ἐν πάσῃ περιπτώσει εἶναι τοῦτο γλυπτικὸν εὔρημα πρώτης τάξεως.

Ἰδιαιτέρας σημασίας ὑπῆρξε ἀνασκαφή τις ἣ ὁποία ἀπέβη ἐκ τῶν σταθερῶν σημείων τοῦ προγράμματος ταύτης τῆς νέας πρώτης ἡμῶν ἐπιχειρήσεως. Τοῦτο ἦτο ἡ ἀρχὴ συστηματικῆς ἐρεῦνης τῶν εἰς τὰ ἀνατολικά τοῦ ἀγρίως χαραδρώδους ὄρους Παναγίρ Δάγ εὐρισκομένων ἐκτεταμένων νεκροπόλεων. Ἐπὶ τοῦ ἄντρου τῶν Ἑπτὰ Παίδων, τοῦ ἐπὶ μίαν καὶ ἡμίσειαν χιλιετηρίδα ὑπὸ Χριστιανῶν καὶ Μουσουλμάνων τιμωμένου, καὶ ἐπὶ τῶν συνεχομένων ἐρειπίων ἐκκλησίας τινὸς ἐπὶ βράχων λελαξευμένης ἐπεχειρήθη σπουδαία ἀνασκαφή. Μετὰ κόπους πολλῶν ἐβδομάδων καθ' οὓς κολοσσαῖαι μᾶζαι χωμάτων καὶ χαλκίων ἐξεσκάφησαν καὶ μετεκομίσθησαν, ἀνεγνωρίσθη ὅτι σύμπας οὗτος ὁ χώρος ἀνήκεν εἰς ἓνα καὶ μόνον ἀρχαῖον χριστιανικὸν ναόν, ἐν ᾧ πλησίον τῶν τάφων ἐπιφανῶν ἀγίων ἐνεταφιάζοντο καὶ πλεῖστοι ὅσοι Χριστιανοὶ τῆς Ἐφέσου εἰς μίαν μεγάλην σειρὰν κατακομῶν. Σχεδὸν ὅλοι οἱ τύποι τῶν τάφων, τοὺς ὁποίους γνωρίζομεν ἐκ τῶν ἐρευνηθεισῶν κατακομῶν τῆς Μεσογείου, ἀνευρέθησαν ἐκεῖ. Ἐν τοῖς τάφοις ἀνευρέθη πλῆθος κτερισμάτων. Πρὸ παντὸς ἀνευρέθησαν πολλὰ ἑκατοντάδες λύχνων μὲ 170 περίπου διαφόρους τύπους, μεταξὺ τῶν ὁποίων χαριέστατα γεγλυμμένοι δι' εἰκόνων ἐκ τοῦ κύκλου τῆς ἀρχαίας καὶ τῆς χριστιανικῆς λατρείας, πρὸς δὲ καὶ λύχνοι κοσμούμενοι διὰ διαφόρων παραστάσεων τοῦ Σταυροῦ καὶ τοῦ μονογραφήματος τοῦ Χριστοῦ. Πρὸς τούτοις ἀνευρέθησαν λήκυθοι, πῆλινα ἀγγεῖα καὶ ἐπιγραφαί. Ἡ Ἐκκλησία ἐκεῖνη, τῆς ὁποίας ἐλάχιστα πενιχρὰ λείψανα ἦσαν ὄρατὰ ὡς ἐκ τῶν καλυπτόντων αὐτὴν χωμάτων καὶ τὰ ὁποῖα εἶχον πολλῶν μέτρων βάθος, διὸ καὶ διαφοροτρόπως ὡς ἐκ τούτου ἐκρίνετο, ἀπεκαλύφθη τῶρα κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος (εἶναι μήκους 43 περίπου μέτρων καὶ δεικνύει τὰς θεμελιώδεις γραμμὰς Βασιλικῆς μὲ ἀνατολικὴν ἀψίδα) καὶ εἶναι ὄρατῆ ἐν ὅλῃ τῇ σοβαρότητι τοῦ διὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀρχιτεκτονικὴν σπουδαίου ρυθμοῦ της. Ἡ ἐκκλησία αὕτη θὰ ὑπῆρξε ναὸς τοῦ κοιμητηρίου διὰ τὴν λατρείαν τῶν Ἑπτὰ Παίδων καὶ τῶν βιβλικῶν Ἀγίων, οἱ ὅποιοι πρὸς τὰ βόρεια τοῦ διακρινομένου ναΐσκου εἶχον ἰδίους ναοὺς, προέχουσα δὲ ὑψηλὰ ἐκ τῆς χαράδρας θὰ ἀπετέλει τὸ ἐπιστέγασμα τοῦ ὅλου χώρου τῶν κατακομῶν. Ἡ ἀνακάλυψις τῶν κατακομῶν τούτων τῆς Ἐφέσου εἶναι διὰ τοῦτο ἰδιαιτέρας σπουδαιότητος διότι μέχρι τοῦδε δὲν εἶχομεν ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ τοιοῦτου εἴδους ἰδρύματα. Ἡ χριστιανικὴ ἀρχαιολογία ἀναμφιδόλως θὰ πλουτισθῇ σπουδαίως διὰ τῆς ἀνευρέσεως ταύτης τῶν ἐν Ἐφέσῃ κατακομῶν. Ἐπειδὴ ὁ χώρος οὗτος τῆς λατρείας τῶν ἀρχαίων Χριστιανῶν μόνον ἐν μέρει ἀνεσκάφη, πρόκειται ἡ ἐργασία αὕτη νὰ συνεχισθῇ τὸ προσεχὲς φθινόπωρον.

Τέλος μνημονευτέον ὅτι διαρκούσης τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης κατὰ τὸ 1926 κατωρθώθη νὰ ἀνευρεθῇ καὶ διαφυλαχθῇ μέγας ἀριθμὸς πολυτίμων ἀναγλύφων καὶ ἄλλων γλυπτικῶν μελῶν ἐκ τῆς περιφήμου ἐκκλησίας τοῦ Ἰουστινιανοῦ τῆς ἀφιερωμένης εἰς τὸν Θεολόγον (τὸν Εὐαγγελιστὴν Ἰωάννην). Διαρκούσης τῆς βραχείας ἐλληνικῆς κατοχῆς ἤρχισεν ὁ γνωστὸς ἐν Ἀθήναις ἀρχαιολόγος Καθηγητῆς Σωτηρίου νὰ ἀνασκάπτῃ τὴν ἐκκλησίαν ταύτην, τῆς ὁποίας ὄρατὰ ἦσαν μόνον ἐν τῷ λόφῳ Ἀγιασουλῶν τεράστια ἐρείπια τῶν ἐκ πλίνθων κατασκευασμένων τρούλλων τῆς. (Ὁ καθηγητῆς DEISSMANN ἀνέφερε ἐνταῦθα τὴν ἐργασίαν ταύτην καὶ τὰς δημοσιεύσεις τοῦ Ἑλληνος ἀρχαιολόγου μὲ ἐπαινετικωτάτους καὶ συμπαθεστάτους λόγους καὶ ἐχαρακτήρισεν αὐτὴν ὡς μέγα κατόρθωμα τοῦ ἐλληνικοῦ ἐκπολιτιστικοῦ πνεύματος¹). Ὁ Καθηγητῆς Σωτηρίου μετὰ τὴν φοβερὰν καταστροφὴν τοῦ 1922 ἠναγκάσθη νὰ ἐγκαταλίπη ἀτελεῖ τὴν ἐργασίαν ταύτην ὡς πρὸς τὸ πλεῖστον αὐτῆς μέρος. Πλήθος μικρῶν κειμηλίων ἐστέγασε τότε ἐντὸς παλαιοῦ Τζαμίου. Τὸ Τζαμίον τοῦτο μετὰ τὸν πόλεμον ἐχρησίμευσεν ὡς κατοικία προσφύγων καὶ ἤλλαξε πολλάκις τοὺς ἐν αὐτῷ ἐνοίκους. Τότε δὲ ἐξαιρουμένων βαρέων τινῶν ἀρχιτεκτονικῶν μελῶν ἐξηφανίσθησαν τὰ πλεῖστα τῶν ἀναγλύφων τῆς Ἐκκλησίας Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, τὰ ὁποῖα εἶχε διαφυλάξει καὶ ταξινομήσει ὁ Σωτηρίου. Εὐτυχῶς κατώρθωσα, βοηθούμενος ὑπὸ τοῦ AZIZ βέη καὶ τῶν ἐπιτοπίων ἀρχῶν, νὰ ἀνεύρω τὰ πλεῖστα τῶν ἐξαφανισθέντων, ἐντετελισμένα εἰς τὰ παρὰ τὸ Τζαμίον χαλαρῶς κατὰ τὴν ἀνατολικὴν συνήθειαν κτισθέντα οἰκοδομήματα. Τούτων τοὺς τοίχους κατερρίψαμεν, τοὺς περικλείοντας τὰ ἀρχαῖα ταῦτα, καὶ ἠδυνήθημεν ἔπειτα πολλὰ φορτώματα ἀμαξῶν ἐκ τῶν εὐρημάτων τούτων τῆς ἐλληνικῆς ἀνασκαφῆς νὰ μεταφέρωμεν καὶ προσωρινῶς φυλάξωμεν εἰς ἀποθήκην τῆς αὐστριακῆς οἰκίας, μεταξὺ δὲ τῶν εὐρημάτων τούτων καὶ κειμήλιον μοναδικῆς ἀξίας, τὴν ἐπιγραφὴν τοῦ νάρθηκος τῆς Ἐκκλησίας Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου».

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΙΣ.—*Sur un cas de l'égalité et de l'inégalité des puissances des ensembles**. Note de M. Spyridion Sarantopoulos. Ἀνεκοινώθη ὑπὸ κ. Γ. Ρεμούνδου.

1. M. BOREL dans un livre² de la réputée collection, qu'il dirige, écrit: «Étant donnés deux ensembles A et B, nous désignerons par A_1 une partie

¹ Σημείωσις Ι. Καλιτσονάκη.

* Σ. ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ. — Περὶ μιᾶς περιπτώσεως τῆς ἰσότητος καὶ τῆς ἀνισότητος τῶν δυνάμεων τῶν συνόλων.

² Leçons sur la Théorie des fonctions, 1914, p. 102-103.